

רע"פ 638/16 - יחיא נסאסרה, מוסטפה נסאסרה נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 638/16

כבוד השופט ס' ג'ובראן
1. יחיא נסאסרה
2. מוסטפה נסאסרה

לפני:
המבקשים:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי
בבאר שבע מיום 6.1.2016 בעפ"ג 35032-10-15
שניתן על ידי כבוד השופטות: ר' יפה-כץ - סג"נ, י' רז-לוי
וג' שלו

עו"ד בועז קניג

בשם המבקשים:

עו"ד יאיר חמודות

בשם המשיבה:

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (סגנית הנשיא ר' יפה-כץ והשופטות י' רז-לוי וג' שלו) בעפ"ג 35032-10-15 מיום 6.1.2016, במסגרתו התקבל חלקית ערעור המבקשים על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר שבע (השופט ר' סולקין) בת"פ 23766-09-14 מיום 14.10.2015, באופן זה שבוטלו רכיבי הקנס והפיצוי אשר השית בית משפט השלום על המבקשים, ונותרו על כנם עונשי המאסר בדמות שבעה חודשי מאסר בפועל; 12 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעברו עבירה מסוג פשע בניגוד לפרק ט' סימנים ג'-ד' או פרק י' לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ושימונה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעברו עבירה מסוג עוון בניגוד לפרק ט' סימנים ג'-ד' או פרק י' לחוק העונשין.

עמוד 1

2. המבקשים הורשעו, במסגרת עסקת טיעון, על יסוד הודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירות של תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 274(1)(2)(3) לחוק העונשין; הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין; ותקיפת עובד ציבור, לפי סעיף 382א(ב)(1)(2)(3) לחוק העונשין. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 3.9.2014 הגיעו מספר גובי מיסים מטעם מחלקת הגבייה של עיריית רהט (להלן: הגובים) אל בית מגורים ברהט (להלן: הבית) כאשר בידם צו הוצאה לפועל לתפיסת רכוש. הגובים נכנסו אל הבית בליווי ארבעה שוטרים (להלן: השוטרים). בשלב מסוים נכנסו המבקשים לתוך הבית יחד עם נאשם נוסף ואנשים אחרים אשר זהותם אינה ידועה למשיבה (להלן: האחרים).

3. כאשר החלו הגובים בתפיסת הרכוש במטרה לפנותו מהבית, התגודדו המבקשים והאחרים מסביבם, והחלו לצעוק עליהם ולדחוף אותם בניסיון למנוע מהם להוציא את הרכוש מהבית. השוטרים שהבחינו במתרחש החלו לחצוץ בגופם בין הגובים לבין המבקשים והאחרים. בשלב זה החלו האחרונים לצעוק על הגובים והשוטרים, לתקוף ולדחוף אותם ולהשליך לעברם חפצים. כמו כן, המבקש 1 היכה את ראשו של אחד הגובים באמצעות מקל. כתוצאה מכך, התקרב אחד השוטרים אל המבקש 1, והמבקשים החלו לתקוף אותו ולדחוף אותו בחוזקה. לאחר מכן, הוזעק למקום כוח חילוץ משטרה אשר החל לחלץ מתוך הבית את הגובים והשוטרים. על פי המתואר בכתב האישום, אף לאחר שהשוטרים חולצו מתוך הבית המשיכו המבקשים להשתולל בחצר הבית ולנסות לתקוף את השוטרים.

4. בגזר דינם של המבקשים מיום 14.10.2015 עמד בית משפט השלום על פגיעתן של העבירות אשר ביצעו המבקשים בשלטון החוק ובמשילות. בית משפט השלום מצא כי מערכת המשפט מחויבת להבטיח כי נציגי אכיפת החוק יוכלו למלא את תפקידם ללא מורא, ועל כן נדרשת לפעול במישור המעשי ולא במישור התאורטי בלבד. לאחר שעמד על מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות מהסוג שביצעו המבקשים, קבע בית משפט השלום, כי מתחם העונש ההולם נע בין שנה וחצי לארבע שנות מאסר בפועל. בבואו לקבוע את העונש בתוך המתחם, התייחס בית משפט השלום לכך שהצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו המבקשים הודו בכתב האישום המתוקן והמשיבה הגבילה את העונש לו היא עותרת לשבעה חודשי מאסר בפועל בלבד. בית משפט השלום קבע כי לנוכח שיקולי הענישה ומתחם הענישה אשר פורט לעיל, יש לגזור את עונשם של המבקשים בהתאם לרף העליון של המתחם המוסכם במסגרת הסדר הטיעון. בית המשפט מצא, כי אין מקום להעדיף את שיקולי השיקום על פני יתר שיקולי הענישה וכי תסקירי שירות המבחן אינם מצביעים על מצוקה מיוחדת מהם סובלים המבקשים או על נטילת אחריות מלאה מצדם. אשר לטענת האפליה שהעלו המבקשים, נוכח העונש שהוטל על נאשם אחר (להלן הנאשם האחר), בית המשפט ציין כי הוא הורשע בעבירת עוון של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו בלבד; כי ההסדר בעניינו נומק משיקולים ראייתיים; וכי אין לגזור גזירה שווה מעניינו לעניינם של המבקשים. על כל האמור, גזר בית משפט השלום את עונשם של המבקשים כאמור בפסקה 1 לעיל.

5. המבקשים ערערו לבית המשפט המחוזי אשר קיבל באופן חלקי את ערעורם וביטל את רכיבי הקנס והפיצויים שהשית עליהם בית משפט השלום, כמפורט לעיל. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורם של המבקשים בנוגע לרכיב המאסר בפועל, ומצא כי שיקולי אחידות הענישה אינם מצדיקים הפחתה בעונשם לנוכח חלקם היחסי הרב והמשמעותי באירוע תקיפת השוטרים והגובים. בית המשפט המחוזי קבע, כי מעשיהם של המבקשים מהווים התנהגות פלילית חסרת רסן הקוראת תיגר על אושיות שלטון החוק, ועל כן הם מחייבים ענישה מוחשית אשר תוקיע אותם ותרתייע את הציבור מפני עשיית מעשים דומים. בנוסף, בית המשפט המחוזי ציין כי עונש המאסר שהושת על המבקשים נגזר בתוך טווח הענישה עליו הסכימו הצדדים, כאשר התערבות ערכאת הערעור במקרים כאלה תעשה בצמצום רב ובמקרים חריגים

בלבד.

הבקשה למתן רשות הערעור

6. המבקשים טוענים כי לא היה מקום לסטות מהמלצותיו של תסקיר שירות המבחן, אשר המליץ ביחס לשניהם על ענישה בדמות שירות לתועלת הציבור. בנוסף, המבקשים סבורים כי לא היה מקום לאמץ את הרף המקסימאלי של המתחם המוסכם על הצדדים וזאת משום שלטענתם, הפסיקה איננה נוהגת לאמץ את הרף העליון במסגרת הסדר טיעון, וכן משום שהדבר עלול להרתיע נאשמים עתידיים מלהיקשר בהסכמי טיעון דומים הכוללים רף מקסימאלי. כמו כן, לשיטתם של המבקשים העונש שהושת עליהם אינו מתיישב עם עקרון אחידות הענישה, לנוכח עונשו של הנאשם האחר אשר כלל מאסר מותנה בלבד. לבסוף, המבקשים גורסים כי עונשם אף אינו עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות מהסוג שביצעו.

דיון והכרעה

7. עיינתי בבקשה, ובפסקי הדין של הערכאה הדיונית וערכאת הערעור, ואני סבור כי אין מקום להתערב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי. הלכה היא, כי אין מעניקים רשות לערעור שני, אלא אם כן עולה טענה בעלת חשיבות כללית, בין משפטית ובין ציבורית (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982) (להלן: הלכת חניון חיפה)) או אם ישנם שיקולי צדק ייחודיים בנסיבות המקרה (ראו: רע"פ 5066/09 אוחיון נ' מדינת ישראל (22.4.2010)). בענייננו, בקשת רשות הערעור אינה מעוררת שאלה משפטית עקרונית שכזו והמבקשים לא הצביעו על עילה המצדיקה דיון ב"גלגול שלישי" בהתאם להלכת חניון חיפה. מעיון בבקשה עולה, כי מכלול טענותיהם של המבקשים נוגע לעניינם הפרטני בלבד, אינו מעלה כל סוגיה כללית או שיקולי צדק מיוחדים ומהווה חזרה על הטענות שהעלו הן בבית משפט השלום והן במסגרת ערעורם לבית המשפט המחוזי.

8. הטיעונים בבקשה מתמקדים רובם ככולם בגזר דינם של המבקשים. הלכה היא כי טענות לעניין חומרת העונש אינן מקימות עילה למתן רשות ערעור, אלא במקרים חריגים של סטייה ניכרת ממדיניות הענישה (ראו: רע"פ 2275/15 אברמוב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (5.5.2015); רע"פ 1174/97 רפאלי נ' מדינת ישראל (24.3.1997)). סבורני כי המקרה הנוכחי אינו נמנה על אותם מקרים, וזאת לנוכח העובדה ששתי הערכאות הקודמות התייחסו בהרחבה וביסודיות למכלול השיקולים בקביעת עונשם של המבקשים והגיעו למסקנה זהה ביחס לעונש המאסר בפועל שיש להשית עליהם. יתרה מכך, כאמור לעיל, בעניינם של המבקשים הושג הסדר טיעון בינם לבין המשיבה שבמסגרתו העמידו הצדדים בפני בית המשפט טווח ענישה שהוסכם ביניהם, וביקשו כי העונש שייגזר לא יחרוג מטווח זה. בית משפט השלום, שלא היה מחויב להסדר הטיעון, החליט לכבד את ההסדר ובגזירת העונש לא חרג מטווח הענישה המוסכם. משהסכימו הצדדים להסדר טיעון שבו נקבע טווח ענישה, הרי שקיבלו על עצמם בהסכמה כי צפוי עונש המצוי בטווח זה. לפיכך, משאימץ בית המשפט את הסדר הטיעון הרי שככלל אין לאפשר לצד להסדר לחזור בו מההסכמות, ולהגיש ערעור שני ברשות, אלא במקרים חריגים ביותר (ראו: רע"פ 4184/15 בקלה נ' מדינת ישראל (18.6.2015); רע"פ 8992/14 רפאלי נ' מדינת ישראל (20.1.2015); רע"פ 3417/04 סטקרוט נ' מדינת ישראל (15.4.2004)).

9. למעלה מן הצורך, גם לגופם של דברים לא מצאתי כי יש דבר בטענות המבקשים. אין בידי לקבל את טענתם לפיה לא ניתן משקל מספק, להמלצותיו של שירות המבחן. לעניין זה, ידועה ההלכה לפיה תסקיר שירות המבחן, למרות

הערכת מקצועיותו הרבה, מהווה המלצה בלבד ובית המשפט רשאי להפעיל את שיקול דעתו בהתחשב בכלל האינטרסים העומדים לפניו (ע"פ 5626/14 לנקין נ' מדינת ישראל (2.8.2015); רע"פ 4144/15 אבו אלטיף נ' מדינת ישראל (16.6.2015); בש"פ 5309/05 צמח נ' מדינת ישראל (29.6.2005)). שתי הערכאות הקודמות התייחסו בהרחבה לתסקיר שירות המבחן, וקבעו כי ההמלצות המובאות בו אינן מביאות בחשבון את כלל נסיבות המקרה, ובפרט את חומרתן הרבה של העבירות, ואת חשיבותה של ענישה מוחשית ומרתיעה ביחס להתנהגות עבריינית הקוראת תיגר על שלטון החוק ועל נציגיו.

10. בנוסף, המבקשים מלינים על כך שהעונש אשר הושת עליהם אינו עולה בקנה אחד עם עיקרון אחידות הענישה ועם מדיניות הענישה הנוהגת. לאחר שעיינתי בפסקי דין של שתי הערכאות הקודמות נחה דעתי כי אין מקום להתערב בעונשם של המבקשים בשל שיקולים אלו. חלקם היחסי של המבקשים בביצוע העבירות עלה באופן ניכר על חלקו היחסי של הנאשם האחר אשר הורשע בעבירה פחותה בחומרתה, ועל כן לא ניתן לומר כי עונשם של המבקשים עומד בסתירה לעיקרון אחידות הענישה. כמו כן, עיון בפסיקתו של בית משפט זה מלמד כי העונש אשר הושת על המבקשים איננו סוטה בצורה ניכרת ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים (ראו למשל: ע"פ 8704/08 הייב נ' מדינת ישראל (23.4.2009); רע"פ 11688/04 אבו רקייק נ' מדינת ישראל (28.12.2004)). על כל האמור, אין בידי לקבל את בקשת רשות הערעור.

11. סוף דבר, הבקשה נדחית. המבקשים יתייצבו לריצוי עונש המאסר בפועל בימ"ר דקל, ביום 13.3.2016, לא יאוחר מהשעה 10:00, או על-פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותם תעודת זהות ועותק מהחלטה זו. על המבקשים לתאם את כניסתם למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ' באדר א' התשע"ו (29.2.2016).

ש ו פ ט